Nr 72.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1927 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ny lantmäteritaxa.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 4 mars 1927 avlåten, till jordbruksutskottet hän visad proposition, nr 219, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, inhämtat riksdagens yttrande över vid propositionen fogat förslag till förordning angående den gottgörelse lantmätare äger uppbära av sakägare (lantmäteritaxa).

Förslaget är såsom bilaga fogat vid detta utlåtande.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till berörda statsrådsprotokoll.

Lantmätares rätt att bekomma gottgörelse av sakägare är för närvarande reglerad genom förordningen den 22 juni 1920 (nr 376) angående den gottgörelse lantmätare äger uppbära av sakägare (lantmäteritaxa), i vilken förordnings 1 och 69 §§ genom kungörelsen den 31 december 1920 (nr 908) vidtagits ändringar, som dock ej beröra förordningens huvudgrunder.

Det av Kungl. Maj:t i förevarande proposition för yttrandet underställda förslaget till ny lantmäteritaxa grundar sig på av lantmäteristyrelsen utarbetat förslag i ämnet.

Lantmäteristyrelsen har såsom skäl till den av styrelsen företagna omarbetningen av lantmäteritaxan, till den del sagda omarbetning ej stått i samband med det genom den nya jorddelningslagstiftningen införda avstyckningsinstitutet såsom ersättning för nuvarande ägostycknings- och jordavsöndringsinstituten, framhållit, att enligt de gångna årens erfarenhet den nuvarande taxans avfattning och bristande överskådlighet mången gång givit anledning till missförstånd och misstolkningar ävensom att taxans bestämmelser icke på alla punkter vore så avvägda, att de berett lantmätarna en så vitt möjligt efter arbetets beskaffenhet rättvist avpassad ersättning. Vid de jämkningar såväl uppåt som nedåt av taxans ersättningsbestämmelser, som styrelsen med anledning härav föreslagit, hade emellertid styrelsens strävanden gått ut på att åstadkomma ett förslag till taxa, som åtminstone på det hela taget ej kunde antagas medföra någon höjning i ersättningen.

Departementschefen har vid granskning av det av styrelsen framlagda förslaget funnit detsamma äga avgjort företräde framför nu gällande taxa därutinnan, att bestämmelserna i vissa avseenden förenklats och i övrigt erhållit en överskådligare uppställning samt att de i olika avseenden utgående arvodena i förhållande till varandra blivit mera rättvist avvägda med hänsyn till arbetets omfattning och beskaffenhet. Enär någon anledning enligt departementschefens mening knappast torde förefinnas att, räknat efter den sammanlagda ersättningen, medgiva högre ersättning än som enligt nu gällande taxa utgår, borde emellertid härutöver vid en revision av taxan, på sätt styrelsen jämväl framhållit, tillses, att någon dylik höjning ej skedde utan att vidtagna höjningar i taxans ersättningsbestämmelser uppvägdes av företagna sänkningar. Givetvis måste en jämförelse mellan nu gällande taxas och den föreslagna taxans ekonomiska verkningar ställa sig så mycket svårare som den föreslagna taxan vore avsedd att tillämpas efter ikraftträdandet av den nya jorddelningslagstiftningen, som i många avseenden innehåller ändringar av beskaffenhet att inverka på det till lantmätarna utgående arvodet. Till ett slutgiltigt resultat rörande den föreslagna taxans verkningar torde man därför enligt departementschefens uppfattning ej kunna komma, förrän sagda taxa under några år framåt tillämpats vid skiftesförrättningar enligt den nya jorddelningslagstiftningen. Frågan om taxesättningen syntes departementschefen då få upptagas till förnyad prövning och i arvodesbestämmelserna vidtagas nödiga jämkningar, om det skulle visa sig, att utgående ersättningar blivit märkbart högre eller lägre än som må prövas skäligt.

Även om sålunda ovisshet måste råda rörande den nu föreslagna taxans verkningar, stode man dock, framhåller departementschefen, inför nödvändigheten att meddela nya taxebestämmelser med hänsyn till den av 1926 års riksdag antagna lagen om delning av jord å landet. Och då de av lantmäteristyrelsen i övrigt föreslagna ändringar, på sätt han redan framhållit, syntes innebära förbättringar, har han ansett, att styrelsens förslag borde godkännas, dock med vissa mindre jämkningar, vilka iakttagits i det vid propositionen fogade förslaget.

Slutligen har departementschefen uttalat, att, med hänsyn till den omfattande omläggning i nu gällande föreskrifter, som en ny lantmäteritaxa, upprättad i överensstämmelse med det föreliggande förslaget, skulle innebära, riksdagen borde beredas tillfälle att yttra sig över det sålunda upprättade taxeförslaget. Härvid har han framhållit, att det borde vara Kungl. Maj:t obetaget att framdeles vid behov vidtaga jämkningar i taxan. Därest ifrågasatta ändringar vore av någon större betydelse i ekonomiskt avseende, torde emellertid Kungl. Maj:t även då vilja bereda riksdagen tillfälle att avgiva yttrande.

Utskottet. Utskottet har icke kunnat undgå hysa en viss betänksamhet beträffande det för yttrande underställda förslaget till lantmäteritaxa, vilket även med

beaktande av däri för vissa fall ifrågasatta något sänkta ersättningar dock på sätt utredningen i ärendet giver vid handen innebär en förhöjning med 0.69 procent av totalsumman arvode enligt gällande taxa. Utskottet har ock fäst sig vid att i fråga om vissa av de föreslagna förhöjningarna några bestämdare skäl icke anförts härför.

Utan att närmare ingå på förslagets olika bestämmelser vill utskottet därför uttala en förväntan, att Kungl. Maj:t, innan taxan fastställes, tager i allvarligt övervägande möjligheterna av en jämkning i syfte att de sammanlagda ersättningarna icke må överstiga motsvarande ersättningar enligt nu gällande lantmäteritaxa.

Endast beträffande nedan angivna detalj i förslaget föranledes utskottet göra ett särskilt uttalande.

I 35 § föreslås införandet av fasta engångsarvoden vid avstyckningsförrättningar av mindre omfattning.

I samband härmed bör emellertid uppmärksammas, att enligt 19 kap. 19 § i lagen den 18 juni 1926 om delning av jord å landet sakägare må påyrka ägomätning och kartläggning i större utsträckning än som för avstyckningar oundgängligen erfordras. Sålunda kan, där fråga är om avstyckning av någon mindre lägenhet, sakägare begära att i samband därmed hela stamfastigheten, oavsett dennas omfång, skall kartläggas. Givetvis har icke varit avsett, att bestämmelserna om ett fast engångsarvode skola tillämpas i fall, där förrättning på grund av sakägares egen hemställan göres mera omfattande än lagen oundgängligen fordrar. Till undvikande av missförstånd har utskottet dock ansett ett förtydligande i nu antydd riktning böra komma till uttryck.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t förklara sig icke hava något att erinra mot det vid förevarande proposition fogade förslaget till förordning angående den gottgörelse lantmätare äger uppbära av sakägare (lantmäteritaxa) i annan mån än som framgår av vad utskottet här ovan anfört.

Stockholm den 20 maj 1927.

På jordbruksutskottets vägnar:

G. SEDERHOLM.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm, Nilsson* i Kabbarp, *Boberg, Sjöblom, Tjällgren, Gabrielsson, Andersson* i Fältenborg och *Kropp* samt

från andra kammaren: herrar *Olsson* i Broberg, *Johansson* i Uppmälby, *Carlström, Andersson* i Grimbo, *Sjölander, Hedlund* i Häste, *Vahlstedt, Björk* och *Olsson* i Rödningsberg.

Bilaga.

»Förslag

till

Kungl. Maj:ts förordning angående den gottgörelse lantmätare äger uppbära av sakägare (lantmäteritaxa).

Kungl. Maj:t har funnit gott förordna som följer:

1 Kap.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Utöver löneförmåner samt resekostnads- och traktamentsersättning, varom särskilt är stadgat, äge lantmätare att för förrättning eller åtgärd, som han på grund av gällande instruktion eller annan författning utför, bekomma gottgörelse av sakägare.

Denna gottgörelse utgår antingen enligt taxa eller enligt överenskommelse, dock att densamma på sätt framgår av 9 och 43 §§, 46 § 3 mom. samt 54 § i vissa fall bestämmes av lantmäteristyrelsen.

2 §.

Gottgörelse enligt taxa, vari inbegripes ersättning för papper samt övrig skriv- och ritmateriel, är dels arvode för verkställt arbete och dels lösen för karta och handlingar.

Med detaljarvode förstås i denna förordning sådant arvode, som beräknas efter längd, ytmått, figurantal, antal ägolotter eller dylikt.

Dagarvode utgår efter dagberäkning.

3 §.

Gottgörelse, som enligt denna förordning tillkommer lantmätare, skall, där sakägarna äro två eller flera, fördelas mellan dem enligt de grunder, som finnas stadgade för fördelning av förrättningskostnader.

Gottgörelse, som belöper å civilt boställe, skall helt gäldas av boställshavaren, om han är sökande till förrättningen och denna avser boställshavarens enskilda nytta, men eljest med $^1/_6$ av boställshavaren och $^5/_6$ av kronan.

Huru gottgörelse, som belöper å ecklesiastikt boställe, skall gäldas, därom gälle vad särskilt är eller varder stadgat.

4 §.

Gottgörelse, som enligt denna förordning bör gäldas, skall utan avseende å tvist om ägande- eller besittningsrätt erläggas av den, som vid räknings avgivande eller, då fråga är om förrättning, som erfordrar fastställelse, senast vid fastställandet innehar jorden.

2 Kap.

Detaljarvode.

Kallelse och kungörelse.

5 §.

För varje utfärdad kallelse eller kungörelse till förrättning utgår arvode med 50 öre. Överstiger antalet till ett sammanträde utfärdade kallelser och kungörelser tjugu, utgår arvode för överskjutande antal med 25 öre för varje.

Planmätning och kartas upprättande.

6 §.

För polygonmätning, utförd såsom vanlig mätning och utan att i sammanhang med densamma förekommit annan mätning, utgår arvode med 8 kronor för varje polygonpunkt.

Att arvode för polygonmätning i fall, som här avses, jämväl må utgå enligt överenskommelse, därom stadgas i 52 §.

7 §.

1 mom. För mätning av ägogräns, då mätningen utförts såsom vanlig mätning och karta upprättas i någon av nedan angivna skalor, utgår arvode med:

a) ett grundbelopp av 8 kronor;

b) en efter gränslinjernas längd och kartans skala lämpad ersättning enligt följande tariff:

Tariff I.

Gränsmätningstariff.

Skala	Gräns i åker	Gräns i annan mark
	Ersättning för kilometer; kronor	
1 : 400	14	18
1 : 1000	10	14
1 : 2000	8	12
1 : 4000	7	11
1 : 8000	6	10

c) 50 öre för varje numeriskt inmätt änd- och brytningspunkt i gränslinje, så ock för numerisk inmätning av uteliggare och visare eller annan punkt, där förrättningens ändamål kräver, att de bliva på dylikt sätt inmätta;

d) om stommätning utförts genom polygonmätning, en efter polygonsidornas medellängd lämpad ersättning för varje polygonpunkt enligt följande tariff:

Tariff II.

Polygonmätningstariff.

Polygonsidornas medellängd; meter	Öretal för polygonpunkt	
	Grundbelopp	Ökning av grundbeloppet för meter av polygonsidornas medellängd
0—100	300	2.0
100—200	360	1.4
200—300	460	0.9
300—400	580	0.5
400—500	620	0.4
500—	720	0.2

2 mom. Har fråga väckts om utförande av polygonmätning, skall i anledning därav meddelat beslut delgivas sakägarna, och skall underrättelse därvid meddelas dem, att beslutet, där sakägare sådant fordrar, skall underställas lantmäteristyrelsens prövning. Avser beslutet att polygonmätning skall utföras, bör detsamma tillika innehålla uppgift rörande polygonmätningens omfattning.

3 mom. Utgöres ägogräns av väg eller dike, utgår ersättning enligt 1 mom. b) endast för ena sidan därav.

4 mom. Där två eller flera sträckningar av samma gränslinje kunna inmätas från samma stomlinje, utgår ersättning enligt 1 mom. b) endast för den längsta av dem.

5 mom. Där två eller flera gränslinjer kunna inmätas från samma stomlinje, utgår ersättning enligt 1 mom. b) oavkortad för den längsta av linjerna; för övriga nedsättes ersättningen med 50 procent.

8 §.

För ägomätning, då mätningen utförts såsom vanlig mätning och karta upprättats i någon av nedan angivna skalor, utgår arvode med ..

a) ett grundbelopp av 8 kronor;

b) ersättning för inmätning av mätningsområdets yttergränser enligt bestämmelserna i 7 § 1 mom. b) samt för de i 7 § 1 mom. c) och d) omförmälda åtgärder enligt där givna bestämmelser, och skola föreskrifterna i 7 § 2—5 mom. därvid äga motsvarande tillämpning;

c) ett efter ägofigurernas medelareal och kartans skala lämpat belopp enligt följande tariff:

Tariff III.

Ägomätningstariff.

Medelareal för ägofigur; hektar	Skala 1 : 1000				Skala 1 : 2000			
	Tomt, trädgård och åker		Annan mark		Tomt, trädgård och åker		Annan mark	
	Öretal för							
	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar
0.0 —0.125	10	344	10	172	7	264	7	124
0.125—0.25	30	184	10	172	22	144	7	124
0.25 —0.5	41	140	26	108	31	108	19	76
0.5 —1.0	61	100	38	84	47	76	25	64
1.0 —2.0	84	77	50	72	64	59	36	53
2.0 —3.0	118	60	68	63	88	47	48	47
3.0 —	133	55	83	58	100	43	54	45
	Skala 1 : 4000				Skala 1 : 8000			
	Tomt, trädgård och åker		Annan mark		Tomt, trädgård och åker		Annan mark	
	Öretal för							
	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar
0.0 —0.125	5	212	5	100	4	192	4	88
0.125—0.25	17	116	5	100	15	104	4	88
0.25 —0.5	24	88	14	64	23	72	12	56
0.5 —1.0	36	64	19	54	32	54	15	50
1.0 —2.0	50	50	26	47	42	44	22	43
2.0 —3.0	72	39	36	42	58	36	28	40
3.0 —	78	37	42	40	67	33	31	39

9 §.

Har planmätning ägt rum med stöd av redan befintlig stomme eller har stommätning verkställts såsom finmätning, skall det enligt 7 och 8 §§ beräknade arvodet skäligen jämkas.

Förhållandet skall delgivas sakägarna samt underrättelse meddelas dem, att frågan, om någon sakägare det fordrar, skall underställas lantmäteristyrelsens prövning.

10 §.

I fråga om arvode för planmätning, där karta upprättas i annan skala än i 7 och 8 §§ sägs, därom stadgas i 41 §.

11 §.

För numerisk inmätning av stödpunkt utgår arvode med 50 öre för varje punkt.

Erfordras för inmätningen särskilda mätningslinjer, utgår arvode för stakning och längdmätning av dessa linjer med i åker 3 kronor och i annan mark 6 kronor för varje kilometer.

12 §.

För markering av stödpunkt utgår arvode med 1 krona för varje punkt.

13 §.

Arvode för beräkning av koordinater för gränspunkter utgår med 50 öre för punkt, och ingår häri ersättning även för upprättande av koordinatförteckning.

Att arvode i detta fall jämväl må utgå enligt överenskommelse, därom stadgas i 52 §.

14 §.

Arvode för mätning av torvmosse, då sådan skall särskilt skiftas, beräknas såsom för åker.

15 §.

Uti de i 6—14 §§ angivna arvoden inbegripes ersättning ej mindre för utförande av alla åtgärder, som omförmälas i 25—31 §§ i mätningsförordningen än även för upprättande av karta i enlighet med bestämmelserna i 38 § i samma förordning.

16 §.

Att ersättning för arbeten, som avses i 7—9, 11, 12 och 14 §§ jämväl må utgå med dagarvode, därom stadgas i 42 §.

17 §.

Där vid förrättning karta kopierats till konceptkarta, utgår arvode enligt de i 45—48 §§ stadgade grunder, dock med förhöjning av 25 procent av den enligt tariff VII i 46 § utgående ersättning.

18 §.

Har ägogräns eller annan längdsträckning blivit insatt å karta utan att i sammanhang därmed inmätning av densamma förekommit, utgår arvode för insättningen efter de å kartan insatta längdsträckningarna med ett grundbelopp av 1 krona samt därutöver 3 öre för varje centimeter verkligt mått å kartan.

Arealuträkning.

19 §.

För numerisk arealuträkning av helt mätningsområde eller i sådant ingående fastighet eller ägoområde utgår arvode med 40 öre för varje hörnpunkt i särskilt redovisat och beräknat område.

Att arvode i detta fall jämväl må utgå enligt överenskommelse, därom stadgas i 52 §.

20 §.

1 mom. För grafisk arealuträkning utgår arvode, lika för alla ägoslag, med en efter kartans skala och ägofigurernas medelareal lämpad ersättning enligt följande tariff:

Tariff IV.

Uträkningstariff.

Medelareal för ägofigur; hektar	Skala 1 : 1000		Skala 1 : 2000		Skala 1 : 4000		Skala 1 : 8000		Skala 1 : 16000		Skala 1 : 20000	
	Öretal för											
	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar
0.0—0.5	15	40	11	20	9	10	8	5	7.5	3	7.5	2
0.5—	23	24	15	12	11	6	9	3	8	2	8	1

2 mom. I fråga om arvode för grafisk arealuträkning, då karta föreligger i annan skala än de i tariff IV upptagna, därom stadgas i 41 §.

21 §.

Uti arvode, som utgår enligt 19 och 20 §§, inbegripes ersättning för förande av i mätningsförordningen föreskriven särskild längd över arealuträkning samt för komplettering av ägobeskrivningen med avseende å arealen.

Ägobeskrivning.

22 §.

För införande i ägobeskrivningen av ägofigurernas nummer samt ägornas namn och fördelning i särskilda ägoslag utgår arvode med 3 öre för varje ägofigur, och inbegripes i detta arvode ersättning för kartans numrering.

23 §.

För införande i ägobeskrivningen av uppgift om ägornas naturliga beskaffenhet, gradtal och uppskattningsinnehåll utgår arvode med 6 öre för varje ägofigur.

I detta arvode inbegripes ersättning för uträkning av uppskattningsinnehållet samt för detsammas kontrollering och summering.

Hävdeförteckning.

24 §.

För upprättande av hävdeförteckning jämte sammandrag utgår arvode, när varje ägofigur särskilt redovisas i förteckningen, med 1 krona för varje påbörjad sida, som förteckningen med dess sammandrag upptager, och, när ägofigurerna i förteckningen sammanföras traktvis, med 3 kronor för sida, dock att arvode för dylik sammandragen hävdeförteckning icke får överstiga det arvode, som skulle hava utgått, därest förteckningen upprättats på förstnämnda sätt.

Ägodelning.

25 §.

1 mom. För ägodelning utgår arvode på följande sätt:

a) med 5 öre för varje i delningsbeskrivningen upptagen ägofigur;

b) för varje ägolott med ett efter dess areal lämpat belopp, enligt följande tariff:

Tariff V.

Delningstariff A.

Ägolottens hela areal, hektar	Ersättning för		
	lott	inrösnings-jord, hektar	avrösnings-jord, hektar
	kr.	öre	öre
0— 1	1	165	140
1— 5	2	65	40
5— 20	3	45	20
20—100	4	40	15
100—	5	39	14

c) för varje genom delningen tillkommen ägofigur med ett efter kartans skala lämpat belopp enligt följande tariff:

Tariff VI.

Delningstariff B.

Skala	Öre för figur
1 : 1000	100
1 : 2000	70
1 : 4000	50
1 : 8000	35

Antalet ägofigurer, för vilka ersättning enligt c) må utgå, erhålles såsom skillnaden mellan antalet i delningsbeskrivningen och i ägobeskrivningen upptagna figurer.

2 mom. För i 1 mom. stadgat arvode skall tilldelningslängd upprättas och provisionell plan för delningen uppgöras ävensom skiftet slutligt uträknas och utmärkas å kartan samt delningsbeskrivning med sammandrag upprättas.

3 mom. I fråga om arvode för ägodelning, då karta föreligger i annan skala än någon av de i tariff VI upptagna, därom stadgas i 41 §.

26 §.

1 mom. För delning av torvmosse, då sådan särskilt skiftas, utgår arvode såsom för inrösningsjord.

2 mom. För delning av fiske utgår arvode såsom för avrösningsjord.

27 §.

Att ersättning för ägodelning, då den avsett ägoutbyte, torvmosse, som särskilt skiftas, eller fiske, jämväl må utgå med dagarvode, därom stadgas i 42 §.

28 §.

Varder skifte, sedan provisionell plan till skiftesläggning utvisats för delägarna, men innan detsamma slutligt uträknats, återkallat eller eljest inställt, utgår endast hälften av det i 25 och 26 §§ angivna arvode.

Ändring av skifte.

29 §.

1 mom. Vid ändring av verkställt skifte enligt domstols beslut utgår arvode för de åtgärder, som av beslutet föranledas, på följande sätt:

a) för den uträkning, som i vissa delar kan erfordras i följd av föreskriven ändring i ägograderingen, enligt bestämmelserna i 19—21 §§;

b) för upprättande av ny ägobeskrivning i koncept med 75 öre för varje påbörjad sida och dessutom 3 öre för varje ägofigur, vars gradvärde blivit ändrat;

c) för upprättande av ny hävdeförteckning i koncept med 75 öre för varje påbörjad sida samt, när ägofigurerna i förteckningen äro sammanförda traktvis, med 2 kronor 50 öre för sida, som undergått ändring; dock att arvode för dylik sammandragen hävdeförteckning icke får överstiga det arvode, som skulle hava utgått, därest förteckningen upprättats på förstnämnda sätt;

d) för bestämmande av de nya skifteslinjernas läge å kartan enligt bestämmelserna i 25—27 §§, dock endast i den mån skiftet ändrats; skolande härvid samtliga ändrade skiften tillsammans betraktas såsom ett nytt delningsområde samt delningsarvodet alltså utgå efter detta områdes arealer och inom detsamma befintliga ägofigurer; därvid dock såsom genom delningen tillkommen ägofigur endast må räknas ägofigur, som vid ändringen av skiftet blivit på annat sätt delad än vad vid det tidigare skiftet varit fallet;

e) för upprättande av ny delningsbeskrivning i koncept med 75 öre för varje påbörjad sida, räknat för de delar av beskrivningen, som angå icke ändrade skiften.

2 mom. Har på vederbörande delägares begäran ändring verkställts i skiftesläggning, sedan skiftet blivit uträknat och delningsbeskrivningen upprättats, skola de i 1 mom. stadgade grunder i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Utstakning och utmärkande av ägogräns.

30 §.

För utstakning vid vanlig mätning av ägogräns utgår arvode dels med 2 kronor för varje stakad linje, vilkens längd överstiger 200 meter, dels ock med 2 kronor i åker och 4 kronor i annan mark för varje kilometer av gränslinjen.

Minsta arvode för utstakning utgör 3 kronor.

31 §.

För utmärkande av ägogräns utgår arvode med 1 krona för änd- eller brytningspunkt, som utmärkes med råsten eller borrhål med dubb, med 60 öre, då utmärkandet sker på annat sätt, samt med 40 öre för utmärkandet av visare och uteliggare.

I detta arvode inbegripes även ersättning för upprättande av beskrivning över ägogränsen och de utsatta gränsmärkena.

32 §.

För säkerställande av ägogräns, vars läge ej vid mätningen bestämts med direkta mått, utgår arvode med 50 öre för varje änd- eller brytningspunkt, som inmätts numeriskt.

Erfordras för säkerställandet särskilda stödpunkter eller mätningslinjer, utgår arvode härför i enlighet med bestämmelserna i 11 och 12 §§.

33 §.

Att ersättning för åtgärder, som avses i 30—32 §§, då de äro att hänföra till vanlig mätning, jämväl må utgå med dagarvode, därom stadgas i 42 §.

Skogslikvid.

34 §.

1 mom. För verkställande av skogslikvid utgår arvode, då skogen av lantmätaren eller hans tjänstebiträden värderas huvudsakligen genom mätning och räkning av träden, med dels 0.4 öre för varje uppmätt och räknat träd och dels med 20 öre för varje hektar av den i likviden ingående ägovidden. I detta arvode inbegripes ersättning för trädens uppmätning, räkning och värdering, upprättande av besiktnings- och värderingsinstrument samt likvid mellan delägarna.

Att gottgörelse för verkställande av skogslikvid i nu nämnda fall jämväl kan utgå med dagarvode eller enligt överenskommelse, därom stadgas i 42 och 52 §§.

2 mom. Har skogen värderats på annat sätt än i 1 mom. sägs, skall arvode för verkställande av skogslikviden utgå med dagarvode eller enligt överenskommelse.

Avstyckning.

35 §.

1 mom. Överstiger arealen av avstyckat område ej 1.50 hektar, utgår gottgörelse för förrättningen med 35 kronor.

Där flera områden avstyckas genom samma förrättning och de avstyckade ägolotternas medelareal ej överstiger 1.50 hektar, utgår gottgörelse med ett grundbelopp av 20 kronor med tillägg av 15 kronor för varje avstyckad ägolott.

Uti här ovan angiven gottgörelse inbegripes förutom lösen för ett exemplar av handlingar och karta arvode för alla med förrättningens utförande förenade åtgärder med undantag av sådana, som erfordras för bestämmande av gräns mot fastighet, vilken ej ingår i avstyckningsförrättningen. Arvode för dessa åtgärder utgår enligt de bestämmelser i denna förordning, som gälla för samma åtgärder.

2 mom. Överstiger arealen av avstyckat område 1.50 hektar eller överstiger, där flera områden avstyckas genom samma förrättning, de redovisade ägolotternas medelareal 1.50 hektar, utgår arvode för upprättande av beskrivning över avstyckningen med 2 kronor för varje avstyckad ägolott samt för övriga vid förrättningen förekommande åtgärder enligt de bestämmelser i denna förordning, som gälla för samma åtgärder.

Vägs indelning till underhåll.

36 §.

Vid förrättning, som avser vägs indelning till underhåll, utgår arvode för:

a) vägens mätning med 3 kronor för första kilometern av vägens längd och 1 krona 50 öre för varje följande kilometer;

b) uppskattning av kostnaden för underhållet med vad därtill hör (gradering) med 6 kronor för första kilometern av vägens längd och 4 kronor för varje följande kilometer;

c) delning samt utstakning av väglotterna med 4 kronor för varje kilometer av vägens längd och 40 öre för varje lott, som å marken utmärkes.

Därest i en och samma förrättning ingå flera vägar, må vid arvodets beräknande varje väg betraktas såsom en enhet för sig.

Uti ovan stadgade arvoden ingår ersättning för erforderliga beskrivningars upprättande i koncept.

Hägnadsdelning.

37 §.

Vid förrättning, som avser hägnadsdelning, utgår arvode för:

a) hägnaders mätning med 3 kronor för första kilometern av hägnadens längd och 1 krona 50 öre för varje följande kilometer, dock att, om delningen verkställts efter förut befintlig karta, därå hägnadernas längd uttagits, ersättning för denna senare åtgärd utgår endast med $^1/_4$ av mätningsarvodet;

b) gradering med vad därtill hör med 1 krona 20 öre för första kilometern av hägnadens längd och 60 öre för varje följande kilometer;

c) delning samt utstakning av hägnadslotter med 2 kronor för varje kilometer av hägnadens längd och 40 öre för varje lott, som å marken utmärkes.

Uti ovan stadgade arvoden ingår ersättning för erforderliga beskrivningars upprättande i koncept.

Särskilda bestämmelser.

38 §.

1 mom. Med ägofigur, som avses i 8, 20 och 22—24 §§, förstås varje å kartan upptagen inom vissa linjer eller avprickningar innesluten och i beskrivning särskilt redovisad areal, vars gränser tillkommit genom mätning eller gradering eller ock, om kartan upprättats i blad, till en del utgöras av begränsningslinje för ritytan.

2 mom. Med ägofigur, som avses i 25 § 1 mom., förstås varje å kartan upptagen inom vissa linjer eller avprickningar innesluten och i beskrivningen särskilt redovisad areal, vars gränser tillkommit genom mätning, gradering eller delning eller ock, om kartan upprättats i blad, till en del utgöras av begränsningslinje för ritytan.

39 §.

Med ägolott, som avses i 25 och 35 §§, förstås sammanfattningen av alla de skiften, som tilläggas by, hemman, hemmansdel eller annan fastighet, som särskilt utbrytes och redovisas.

Alla vid skifte eller avstyckning utlagda undantag för gemensamt behov skola tillhopa räknas såsom en ägolott.

3 Kap.

Dagarvode.

40 §.

Dagarvode utgår med 12 kronor för varje dag, som lantmätare eller tekniskt biträde varit sysselsatt med förrättning eller åtgärd, för vilken ersättning efter ty i 41 och 42 §§ sägs må utgå på detta sätt. Ej må för samma dag beräknas mer än ett dagarvode för varje person.

Har en person å samma dag varit sysselsatt dels med åtgärd, för vilken detaljarvode utgår, och dels med åtgärd, för vilken dagarvode utgår, och har den å sistnämnda åtgärd använda tiden understigit 8 timmar, skall dagarvodet jämkas i förhållande till den sålunda använda tiden.

41 §.

Där ej annorlunda stadgas uti 18 samt 34—37 §§, utgår dagarvode för:

1) sammanträde med sakägare samt uppsättande av protokoll, utlåtande och förening;

2) verkställande av nödig utredning och undersökning;

3) planmätning vid vanlig mätning, då karta upprättas i annan skala än i 7 och 8 §§ sägs;

4) urskiljande av inrösnings- och avrösningsjord samt för ägors gradering;

5) grafisk arealuträkning, då karta föreligger i annan skala än som omförmäles i 20 § 1 mom.;

6) undersökning och komplettering av äldre karta ävensom för granskning av arealuträkning;

7) ägodelning, då karta föreligger i annan skala, än som omförmäles i 25 § 1 mom;

8) utvisande å marken av provisionell plan för skifte;

9) vanlig avvägning;

10) besiktning och värdering samt upprättande av besiktnings- och värderingsinstrument;

11) upprättande av likvid;

12) uppgörande av förslag till fastighetsindelning på grund av sådan plan, som avses i 19 kap. 1 § andra stycket i lagen den 18 juni 1926 om delning av jord å landet;

13) skattläggning samt biträde vid domstol;

14) andra lantmätare författningsenligt åliggande åtgärder, för vilka ej detaljarvode enligt 2 kap. utgår och vilka ej skola gottgöras enligt överenskommelse på sätt i 52 och 53 §§ sägs.

42 §.

1 mom. Därest tillämpning av i 2 kap. angivna detaljarvoden skulle befinnas medföra, att arvode för förrättning i dess helhet blir lägre än vad förhållandet skulle bliva, om dagarvode utginge för samtliga i förrättningen ingående åtgärder, må, därest lantmätaren så önskar, för förrättningen i dess helhet utgå dagarvode.

Vad sålunda stadgats innefattar ej befogenhet för lantmätare att beräkna dagarvode i stället för det i 35 § angivna engångsarvodet vid styckningsförrättningar.

2 mom. Detsamma gäller i fråga om arvode för:

a) mätningsarbeten, som avses i 7—9, 11, 12 och 14 §§;

b) ägodelning, där den avsett ägoutbyte, torvmosse, som särskilt skiftas, eller fiske;

c) utstakning, utmärkande och säkerställande av ägogräns, där dessa åtgärder äro att hänföra till vanlig mätning;

d) mätning och räkning av skog för skogslikvid.

Dessa bestämmelser skola så tillämpas, att dagarvode beräknas för alla under samma littera angivna åtgärder.

43 §.

Därest i fall, som i 42 § 1 mom. samt 2 mom. a—c avses, dagarvode skulle utgå för mera än sex dagar, skall underrättelse meddelas sakägarna, att frågan om arvodet, därest någon sakägare det fordrar, skall underställas lantmäteristyrelsens prövning.

Har fråga av nu nämnd beskaffenhet underställts lantmäteristyrelsens prövning, äger styrelsen i sådant fall såväl bestämma angående beräkningsgrunderna för arvodet som fastställa dess totalbelopp, det sistnämnda dock ej högre än vad lantmätaren begärt.

44 §.

Det åligger lantmätare att i protokollet göra anteckning om de dagar, för vilka dagarvode debiterats, samt om de olika slag av åtgärder, som under särskilda dagar verkställts.

Är förrättning av sådan beskaffenhet, att protokoll icke föres, skola dessa anteckningar göras å sluträkning.

4 Kap.

Lösen för karta och handlingar.

45 §.

1 mom. För kopia eller utdrag av karta över ägogräns eller annan längdsträckning utgår lösen med:

a) ett grundbelopp av 8 kronor;

b) 5 öre för varje centimeter av å kartan utmärkta längdsträckningar, som beteckna rågång eller annan ägogräns, samt med 2 öre för å kartan utmärkta längdsträckningar av annat slag.

2 mom. Utgår samtidigt lösen för flera exemplar av samma karta, höjes ersättningen enligt 1 mom. b):

för	två	exemplar	med	sammanlagt	60 procent
»	tre	»	»	»	110 »
»	fyra	»	»	»	150 »
»	fem	»	»	»	180 »

» flera än fem exemplar med ytterligare 20 procent för varje exemplar utöver fem.

Det belopp, som jämlikt dessa bestämmelser kommer att utgå, skall fördelas lika på varje exemplar.

3 mom. Ifrågakommer kopia eller utdrag av nätkarta, utgår lösen därför efter ritytans storlek med 11 kronor för yta av 40 × 60 centimeter.

46 §.

1 mom. För kopia eller utdrag av fullständigt uträknad ägokarta i någon av nedan i tariff VII omförmälda skalor utgår lösen med:

a) ett grundbelopp av 8 kronor;

b) en efter kartans skala och ägofigurernas medelareal lämpad ersättning enligt följande tariff:

Tariff VII.

Kopieringstariff.

Medelareal för ägofigur; hektar	Skala 1 : 400		Skala 1 : 1000		Skala 1 : 2000		Skala 1 : 4000		Skala 1 : 8000		Skala 1 : 16000		Skala 1 : 20000	
	Öretal för													
	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar	ägofigur	hektar
0—0.5	32	140	15	56	10	28	7	14	6	7	5	4	5	3
0.5—	60	84	26	34	16	16	10	8	7	5	6	2	6	1

Vid tillämpning av tariff VII skola bestämmelserna i 38 § 1 mom. gälla, dock att, därest ägodelning utmärkts å kartan, bestämmelserna i 38 § 2 mom. må följas.

2 mom. Utgår samtidigt lösen för flera exemplar av samma karta, höjes ersättningen enligt 1 mom. b):

för två exemplar med sammanlagt 60 procent
» tre » » » 110 »
» fyra » » » 150 »
» fem » » » 180 »
» flera än fem exemplar med ytterligare 20 procent för varje exemplar utöver fem.

Det belopp, som jämlikt dessa bestämmelser utgår, skall fördelas lika på varje exemplar.

3 mom. Därest lösen, beräknad efter ovan angivna bestämmelser, understiger den lösen, vilken skulle komma att utgå, om bestämmelserna i 45 § tillämpades, må lösen beräknas enligt sistnämnda paragraf, dock att, om den överstiger 50 kronor, fråga om beloppets bestämmande skall underställas lantmäteristyrelsens prövning.

47 §.

Angående lösen för kopia eller utdrag av annan karta, än som avses i 46 §, därom stadgas i 53 §.

48 §.

Lösen för kopia av mätskiss utgår med 5 kronor för varje blad av minst storleken 36 × 22.5 centimeter.

49 §.

För avskrift eller utdrag av protokoll, beskrivning eller annan handling utgår lösen med 60 öre för sida.

50 §.

Angående sättet för expeditions avfattande är stadgat i gällande förordning angående expeditionslösen, och äger lantmäteristyrelsen utfärda närmare föreskrifter.

51 §.

Sakägare vare icke skyldig att lösa kopia av karta eller avskrift av handlingar i andra fall än då sådant är i lag eller eljest föreskrivet eller skyldighet stadgats för lantmätare att till sakägare utgiva sådan kopia eller avskrift.

5 Kap.

Gottgörelse enligt överenskommelse.

52 §.

Utan hinder av bestämmelserna i 6, 13, 19, 34 och 42 §§ äge lantmätare frihet att med sakägare överenskomma om gottgörelse för:

a) polygonmätning, utförd såsom vanlig mätning, utan att därvid förekommit annan mätning;

b) beräkning av koordinater för gränspunkter;

c) numerisk arealuträkning av helt mätningsområde eller i sådant ingående fastighet eller ägoområde;

d) mätning, räkning och värdering av skog samt uppgörande av skogslikvid.

53 §.

De i 2, 3 och 4 kap. meddelade bestämmelser äga icke tillämpning i fråga om:

a) förrättningar eller åtgärder, som angå områden inom stad eller samhälle, där den för städerna gällande ordning för bebyggande skall iakttagas, eller område å landet, för vilket Konungen jämlikt 1 kap. 42 § i lagen om fastighetsbildning i stad eller motsvarande äldre bestämmelse förordnat, att stadsplan skall upprättas, eller meddelat särskilda föreskrifter med avseende å byggnadsverksamhetens ordnande;

b) förrättningar eller åtgärder, som angå trafikleder, med undantag ej mindre av vägdelning enligt 3 kap. i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande å landet samt förrättning, som avses i 12 § i lagen om enskilda vägar den 29 juni 1926, än även av sådana förrättningar eller åtgärder, som angå ägogräns mellan trafikled och annan fastighet;

c) förrättningar eller åtgärder, som angå elektriska anläggningar, kraft- eller transportledningar eller annat dylikt, så ock förrättningar eller åtgärder, som angå egentliga vatten- och kloakledningar;

d) andra förrättningar eller åtgärder än sådana, som avses under a)—c) och som lantmätaren utför utan myndighets förordnande dock med undantag av avstyckningsförrättning samt av sådant förslag till fastighetsindelning, som avses i 41 § 12);

e) finmätning, finavvägning samt utstakning och säkerställande, som tillhöra finmätning, då dessa åtgärder förekomma i andra fall, än som avses under a)—d);

f) uppgörande av förslag till sådan plan, som avses i 19 kap. 1 § andra stycket i lagen den 18 juni 1926 om delning av jord å landet;

g) lösen för kopia eller utdrag av ägokarta, som antingen icke är fullständigt uträknad eller är upprättad i annan skala än någon av de i kopieringstariffen i 46 § omförmälda;

h) lösen för kopia eller utdrag av geografisk karta.

För de under a)—f) omförmälda åtgärder samt därtill i förekommande fall hörande karta och handlingar ävensom för kopia eller utdrag av sådana kartor, som omförmälas under g) och h), tillkommer lantmätaren gottgörelse enligt överenskommelse; dock att, därest Kungl. Maj:t fastställt särskild taxa för samhälle eller område, varom under a) här ovan sägs, eller eljest meddelat för dylikt samhälle eller område gällande taxeföreskrifter, sådan taxa eller sådana föreskrifter skola lända till efterrättelse.

54 §.

Därest i fall, som i 52 och 53 §§ avses, överenskommelse ej kan träffas angående gottgörelsens belopp, skall frågan härom underställas lantmäteristyrelsens prövning.

6 Kap.

Räkning och klander därav ävensom handräckning och besvär m. m.

55 §.

1 mom. Utom i det fall att blott en sakägare finnes samt därjämte gottgörelse för förrättning i dess helhet bestämts genom överenskommelse eller myndighets beslut, åligger det lantmätare att vid förrättnings avslutande eller vid handlingarnas överlämnande avgiva sluträkning, upptagande i specificerade poster vad lantmätaren har att av sakägare fordra i de avseenden, som i 2, 3, 4 och 5 kap. omförmälas.

I fall, varom i 35 § 1 mom. sägs, skall sluträkning avgivas blott genom anteckning till protokollet rörande lantmätaren tillkommande arvode.

2 mom. Där grunderna för kostnadernas fördelning mellan de olika sakägarna ej finnas angivna i vid förrättningen fört protokoll, skall sluträkningen innehålla upplysning om dessa grunder. I varje fall skall i sluträkningen utföras vad på varje sakägare belöper av den lantmätaren tillkommande gottgörelse.

3 mom. I sluträkning skall angivas, inom vilken tid, varest och i vilken ordning densamma må klandras.

Detsamma gälle, där sluträkning avgives blott genom anteckning till protokollet.

56 §.

Där sluträkning ej avgives blott genom anteckning till protokollet, skall den uppgöras i två exemplar. Det ena exemplaret skall tillställas sakägarna emot bevis, som bifogas konceptakten. Där sluträkning icke utgives å sammanträde, skall, där annan tid icke särskilt stadgats, tillställandet ske senast inom femton dagar därefter med posten eller genom utmätningsmannen i orten.

57 §.

Är lantmäteriförrättning av den vidlyftiga beskaffenhet, att den icke kan medhinnas första året, eller uppskjutes den utan lantmätarens vållande, må lantmätaren utställa förskottsräkning å vad han för dittills utförda arbeten och vidtagna åtgärder har att fordra i de avseenden, som i 55 § 1 mom. omförmälas. Vid förrättningens slut skall dock sluträkning upprättas över hela gottgörelsen.

Om förskottsräkning gälle i tillämpliga delar vad i 55 § 2 och 3 mom. samt 56 § sägs om sluträkning.

58 §.

När sluträkning blivit till sakägarna avgiven på sätt i 56 § sägs, vare lantmätare berättigad att uppbära hela den gottgörelse, som enligt räkningen tillkommer honom.

Å förskottsräkning må lantmätaren uppbära tre fjärdedelar av vad, som enligt sådan räkning tillkommer honom.

59 §.

Tredskas sakägare att betala gottgörelse, som i denna förordning avses, njute lantmätaren hos överexekutor skyndsam handräckning till dess utbekommande. Ej må dock sådan handräckning lämnas, utan att lantmätaren styrker, att räkning på sätt i denna förordning stadgas blivit upprättad och till sakägare utgiven ävensom att handlingar, där sådant skall ske, i föreskriven ordning blivit till sakägarna utgivna.

60 §.

Sakägare må hos överlantmätaren i länet erhålla biträde med granskning av sluträkning och förskottsräkning.

61 §.

Sakägare, som förmenar, att lantmätare i sluträkning beräknat för hög gottgörelse i ett eller annat avseende, vare, där ej annat är i lag eller annan författning stadgat, berättigad att genom stämning å lantmätaren anhängiggöra klandertalan inom tre månader från förrättningens avslutande.

Förskottsräkning må av sakägare klandras endast för det fall, att den, som utfärdat räkningen, upphört att hava vidare befattning med förrättningen. Tiden för klandertalans anställande räknas i så fall till tre månader från den dag, då sakägare erhöll kännedom om, att lantmätaren upphört att hava vidare befattning med förrättningen.

Klandertalan, som av en sakägare instämmes, gälle jämväl till förmån för övriga sakägare.

62 §.

Oberoende av den sakägare tillkommande klanderrätt må lantmätare i laga ordning tilltalas för tjänstefel vid upprättande av sluträkning eller förskottsräkning.

63 §.

Över lantmäteristyrelsens beslut i frågor, som i denna förordning sägs, må klagan hos Konungen i jordbruksdepartementet föras i den ordning, som för ekonomimål i allmänhet är stadgad.

7 Kap.

Undantag från denna förordnings tillämpning.

64 §.

Denna förordning äger icke tillämpning beträffande överlantmätare och ej heller i fråga om gottgörelse för:

a) förrättningar, som avses i kungörelsen den 30 december 1916 angående tilläggsavvittring i vissa delar av Västerbottens läns lappmark,

b) förrättningar, som avses i lagen den 22 juni 1921 om ströängars indragande till kronan,

c) sådana syneförrättningar, som omförmälas i 10 kap. 32 § vattenlagen och i 7 § i lagen den 11 juni 1920 om vad vid anläggande av järnväg eller spårväg bör iakttagas till tryggande av närliggande marks torrläggning,

d) för upprättande av registerkarta eller uppdrag såsom registerförare,

e) för förrättning eller åtgärd, som utföres av lantmätare, anställd antingen hos offentlig myndighet eller för särskilt offentligt ändamål.

Denna förordning träder i kraft den dag, då lagen om delning av jord å landet träder i kraft, skolande förordningen den 22 juni 1920 (nr 376) angående den gottgörelse lantmätare äger uppbära av sakägare (lantmäteritaxa) då upphöra att gälla. I fråga om gottgörelse för åtgärd, som vid förstberörda tidpunkt är påbörjad men icke slutförd, skola bestämmelserna i denna förordning i tillämpliga delar lända till efterrättelse; dock att beträffande gottgörelse för ägostyckning och jordavsöndring, som med stöd av 13 och 14 §§ i lagen den 18 juni 1926 om vad iakttagas skall i avseende på införandet av lagen om delning av jord å landet verkställes efter det sistnämnda lag trätt i kraft, bestämmelserna i ovannämnda förordning den 22 juni 1920 i tillämpliga delar fortfarande skola gälla.

Så länge angående gottgörelse, som belöper å ecklesiastikt boställe, ännu icke meddelats sådant särskilt stadgande, som avses i 3 § av förevarande förordning, skola, intill dess dylikt stadgande tillkommer, hittillsvarande bestämmelser i 21 § 3 mom. i 1909 års taxa fortfarande äga tillämpning.»

Stockholm, Isaac Marcus' Boktryckeri-Aktiebolag, 1927.